

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อมูลเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา มีข้อสรุปผลการวิจัย ด้านสภาพปัจจุบันของอาคารเรียนระดับประถมศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยในห้องเรียน กิจกรรมการส่งเสริมท้องถิ่นสู่สังคมอาเซียน และแนวทางการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยาที่นำไปสู่การอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

5.1 สภาพปัจจุบันของอาคารเรียนระดับประถมศึกษา

สภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคารเรียนระดับประถมศึกษาในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 แห่ง ได้รับการออกแบบ และกำหนดพื้นที่ใช้สอย ตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งการอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นประเด็นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ดังนี้

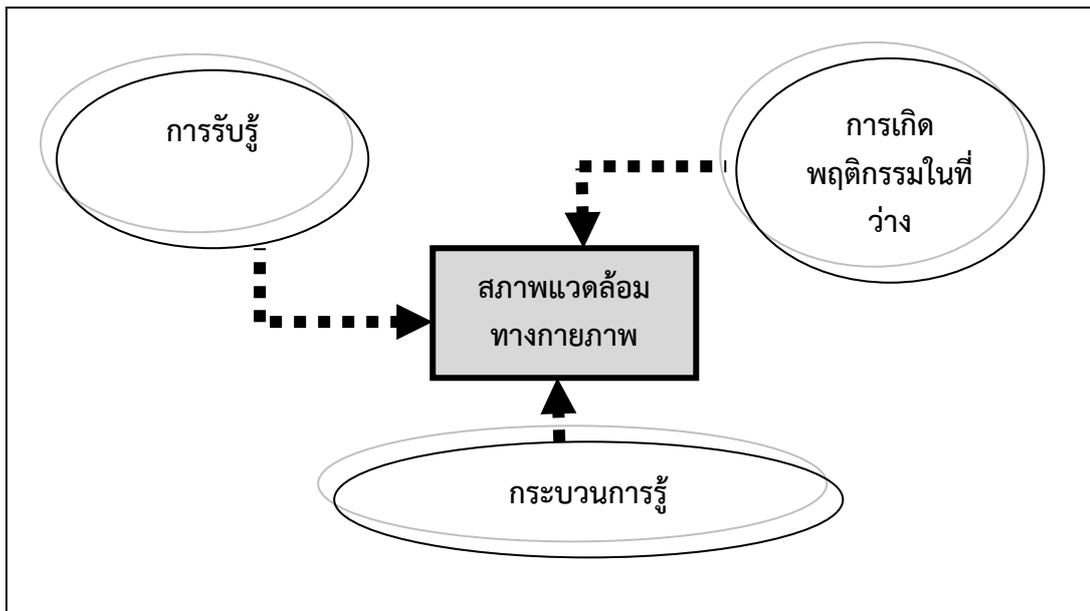
5.1.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคารเรียนเพื่อการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่น

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ อาคารเรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติการตามกิจกรรม พื้นที่นันทนาการเป็น องค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่น ดังนั้นทุกสถาบันจึงมีการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมตามลักษณะการใช้งานในหลักสูตรดังแสดงในภาพประกอบที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 แสดงตัวอย่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคารเรียน

จากภาพประกอบที่ 5.1 แสดงสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ใช้อาคารสถานที่ในปัจจุบัน ที่มีบทบาทของวัฒนธรรมชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงระบบนิเวศน์ของชุมชน เป็นปัจจัยกำหนดการสร้างสรรคสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับการใช้ทรัพยากรโดย วินัย วัระวัฒนานนท์ และบานชื่น สีสันผ่อง(2537) ได้อธิบายไว้ในภาพที่ 5.2

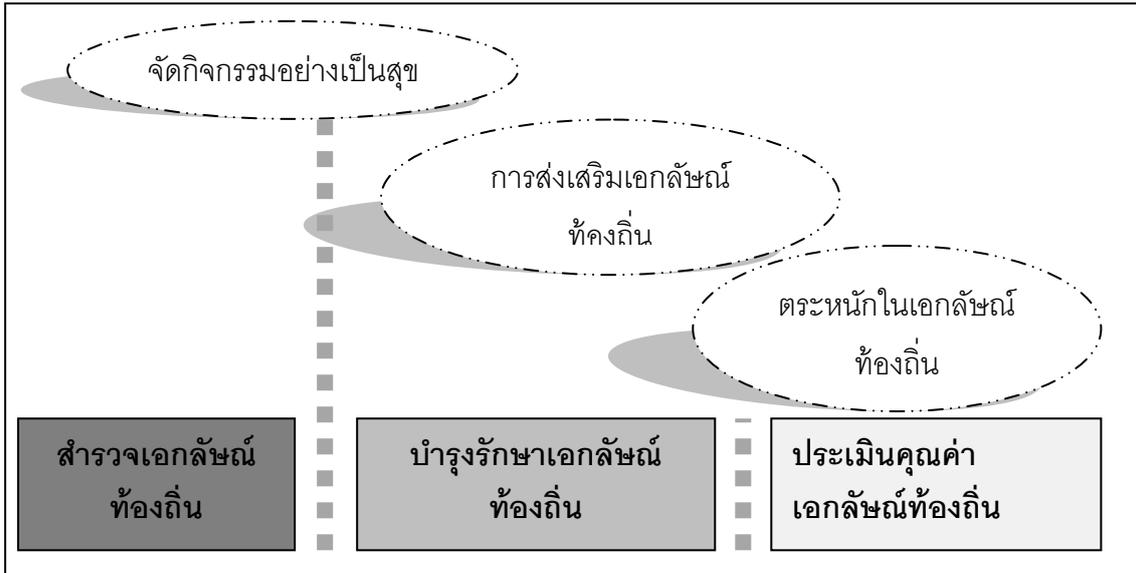
ภาพที่ 5.2 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบกายภาพสิ่งแวดล้อม

จากภาพที่ 5.2 แสดงความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบกายภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีรากฐานมาจากความต้องการพื้นฐานของผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคารเรียนเพื่อการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นต่อไป

5.1.2 อภิปรายผลการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในอาคารเรียนระดับประถมศึกษา

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในอาคารเรียนระดับประถมศึกษา จ.พระนครศรีอยุธยา จากการสำรวจพบทั้งอาคารสร้างขึ้นมาหลายปีที่ยุเกิน 10 ปี และไม่เกิน 20 ปี และบางโรงเรียนยังไม่มีพื้นที่ของตนเอง ใช้วิธีการเช่าที่ดินในบริเวณชุมชนที่เป็นจุดศูนย์กลางสาธารณูปโภคและสาธารณูปการซึ่งการจัดสรรพื้นที่ใช้สอยที่เหมาะสมกับหลักสูตรและพร้อมด้วยการให้บริการที่จำเป็นและสะดวกสบายมีผลต่อการเรียนรู้ประสบการณ์ในด้านกายภาพของพื้นที่ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจมา แสงมะลิ (2531) ในด้านสภาพแวดล้อมสถานศึกษา ต้องเป็นพื้นที่ใช้สอยที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างเป็นสุขสบาย และปลอดภัย ซึ่งอธิบายได้ด้วยภาพที่ 5.3 ดังนี้

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 5.3 แสดงการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในอาคารเรียนระดับประถมศึกษา

จากภาพที่ 5.3 แสดงการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในอาคารเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างสรรค์ให้เกิดการสร้างประสบการณ์ด้านการรับรู้ยอมรับและภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นของสังคมดังภาพที่ 5.4 ต่อไปนี้

ภาพที่ 5.4 แสดงการสร้างกิจกรรมส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในพื้นที่อาคารเรียน

การสร้างสิ่งแวดล้อมด้วยกิจกรรมส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นและมีการบำรุงรักษาย่อมมีผลต่อการรับประสบการณ์ของผู้อยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมในรูปแบบของสื่อและกิจกรรม ตามที่ ทักษนา แก้วพลอย (2544) ได้กล่าวไว้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนและหลักสูตรได้ต่อไปนี้

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา

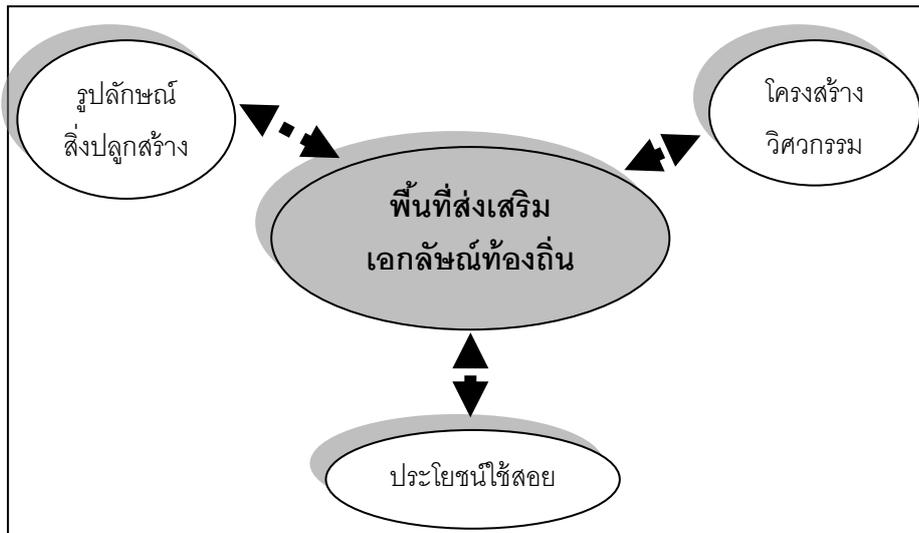
5.1.3 อภิปรายผลการจัดพื้นที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในอาคารเรียนระดับประถมศึกษา

ประสบการณ์เรียนรู้การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในระดับประถมศึกษา มีการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านกระบวนการในหลักสูตรของแต่ละโรงเรียนซึ่ง โรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาทั้ง 8 แห่ง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเป้าหมายการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นที่แตกต่างกัน จึงทำให้แต่ละโรงเรียนมีการจัดแบ่งพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ซึ่งใช้พื้นที่เฉพาะกลุ่มบุคลากรในโรงเรียนเดียวกันเท่านั้น จึงขาดการเชื่อมต่อประโยชน์ให้สอยในกิจกรรมที่แตกต่างกันในต่างโรงเรียนดังตัวอย่างภาพที่ 5.5

ภาพที่ 5.5 แสดงพื้นที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในระดับประถมศึกษา

จากภาพที่ 5.5 แสดงการใช้พื้นที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นในระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีความหลากหลาย ซึ่งสามารถจัดความเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ที่แตกต่างร่วมกันได้โดยสอดคล้องกับ โสภาคย์ ผาสุกนิรันด (2537) ได้กล่าวถึงกระบวนการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สมดุล ดังแสดงในภาพที่ 5.6

ภาพที่ 5.6 การออกแบบพื้นที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากภาพที่ 5.6 การออกแบบพื้นที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่น ด้วยพื้นฐานโครงสร้างวิศวกรรม ประโยชน์ใช้สอยและรูปลักษณ์สิ่งปลูกสร้าง ช่วยพัฒนาประสบการณ์เรียนรู้ในสังคมซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี (2548) ในด้านการจัดองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งระบบการศึกษา

5.2 สรุปผลการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมกายภาพสู่สังคมอาเซียน

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนใน เทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา มีข้อสรุปผลการวิจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่าง พื้นที่ใช้สอยกับการส่งเสริมการเรียนรู้ทางสังคม และแนวทางการกำหนดพื้นที่ใช้สอยในอาคารเรียนเพื่อสร้าง ประสบการณ์การเรียนรู้ทางสังคม นำไปสู่การอภิปรายผลการศึกษาต่อไป

1. สภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษา บรรยากาศพื้นที่สีเขียวในโรงเรียนที่เป็นพื้นที่ สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางด้านจิตใจมนุษย์สอดคล้องกับแนวคิดการปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมสถานที่ กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เกิดกระบวนการทาง พฤติกรรม สภาพแวดล้อมทางกายภาพและบทบาทในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่ผ่านการออกแบบเพื่อให้ เกิดกระบวนการรับรู้และขยายความไปสู่การจัดกระบวนการรู้ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมในที่ว่างตามที่ต้องการใน การพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

2. ความพึงพอใจพื้นที่ใช้สอยในโรงเรียน กิจกรรมและการส่งเสริมท้องถิ่นสู่สังคมอาเซียน ใน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากได้กำหนด

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา

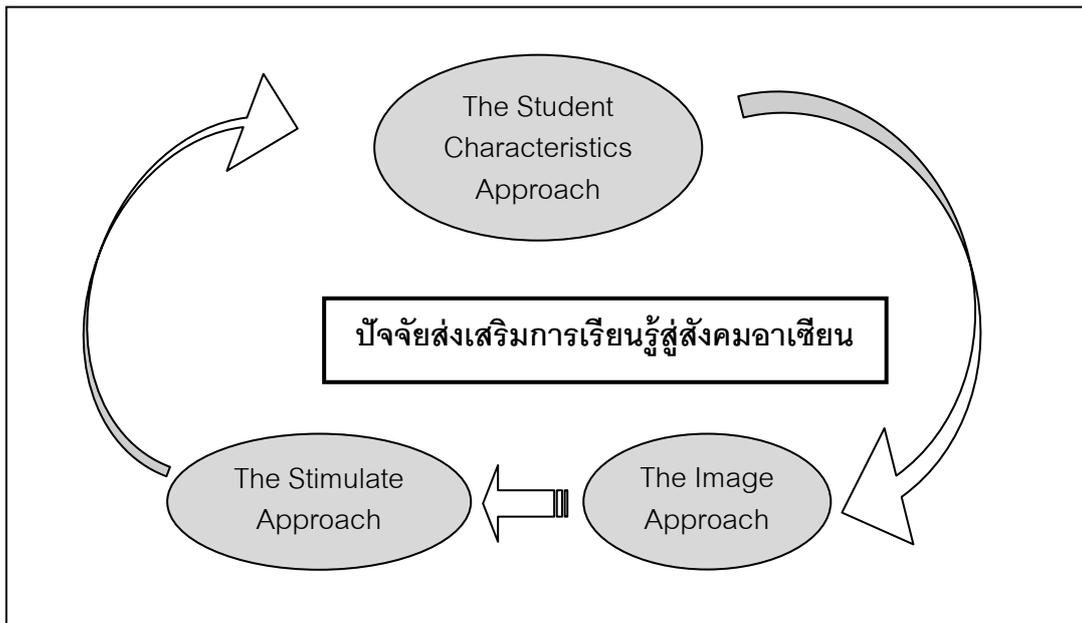
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ก็ถึงขั้นการเลือกสาระความรู้ต่างๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้ วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสนับสนุนได้ด้วยแนวคิดสภาพแวดล้อมสถานศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา การวางแผนพัฒนาพื้นที่ใช้สอยในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมท้องถิ่นสู่สังคมอาเซียนโดยมีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และการส่งเสริมท้องถิ่นสู่สังคมอาเซียนที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงการสร้างประสบการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา ทั้ง 8 แห่ง ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนที่มีการบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ให้บริการในท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการส่งเสริมมีความสามารถในการสร้างประสบการณ์เชื่อมต่อกับสังคมการศึกษาสู่สังคมชุมชนท้องถิ่นดังแสดงในภาพที่ 5.7

ภาพที่ 5.7 แสดงการสร้างบรรยากาศเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียน

จากภาพที่ 5.7 การบูรณาการบรรยากาศเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนทางประสบการณ์สู่สังคมอาเซียน สอดคล้องกับ สมหวัง พิทยา นุวัฒน์ (2527) ที่ได้อธิบายการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการวัดภาพพจน์ คุณลักษณะของนักศึกษา และสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ 5.8

ภาพที่ 5.8 แสดงปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้สู่สังคมอาเซียน

จากแผนภาพที่ 5.8 การส่งเสริมการเรียนรู้สู่สังคมอาเซียนด้วยปัจจัยจากภาพลักษณ์ของเอกลักษณ์ท้องถิ่นที่สื่อถึงการเรียนรู้ในระดับเชื่อมโยงชุมชนด้วยกระบวนการบูรณาการประสบการณ์ ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญนำไปสู่การสร้างนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียน

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยในห้องเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการส่งเสริมท้องถิ่นสู่สังคมอาเซียน ซึ่งสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่นห้องเรียนมีความสะอาดสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้ ทั้งนี้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้านเช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียนช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือความรู้สึที่เกิดขึ้นจากตัวผู้เรียน ความรู้สึก ด้วยเหตุที่จำนวนสถาบันการศึกษาเพิ่มขึ้นดังกล่าว อาคารเรียนจึงถูกออกแบบและปลูกสร้างเพื่อรองรับการขยายตัวทางการศึกษา ล้วนประกอบด้วยห้องที่มีขนาดและรูปแบบแตกต่างตามลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ การเลือกใช้รูปแบบพื้น ผนังและฝ้าเพดาน ในห้องเรียนย่อมมีผลต่อประสิทธิภาพการ

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา

เรียนการสอน สภาพแวดล้อมของอาคารเรียน และความตระหนักในเอกลักษณ์ท้องถิ่น รวมทั้งส่งผลกระทบต่อ การพัฒนากายภาพอาคารเรียน ระดับประถมศึกษาโดยเฉพาะในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา

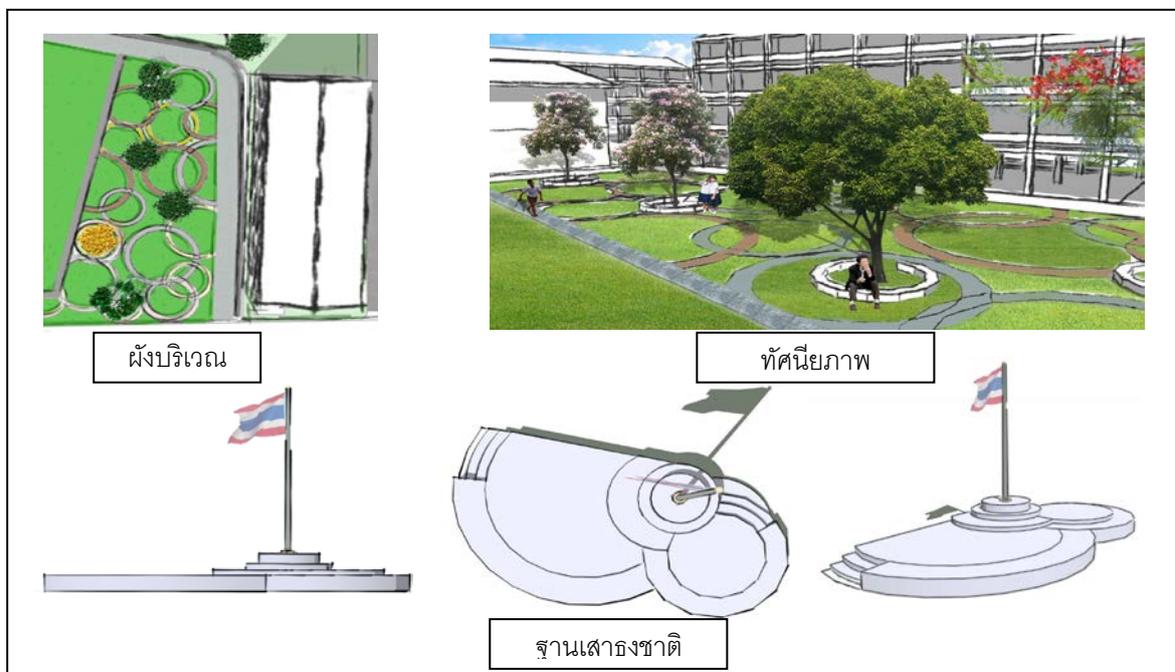
ข้อเสนอแนะการวิจัยด้านการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียน ระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียน คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังต่อไปนี้

1. **เสนอแนะต่อผู้บริหาร ครู อาจารย์** ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ด้านความต้องการ ความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของอาคารเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อพิจารณาข้อบกพร่อง ที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2. **เสนอแนะต่อผู้ดูแลสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษา** ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างพื้นที่ใช้สอยในห้องเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการส่งเสริมท้องถิ่นสู่สังคม ทำให้ผู้เรียนเกิด ความประทับใจ เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในเอกลักษณ์ท้องถิ่น

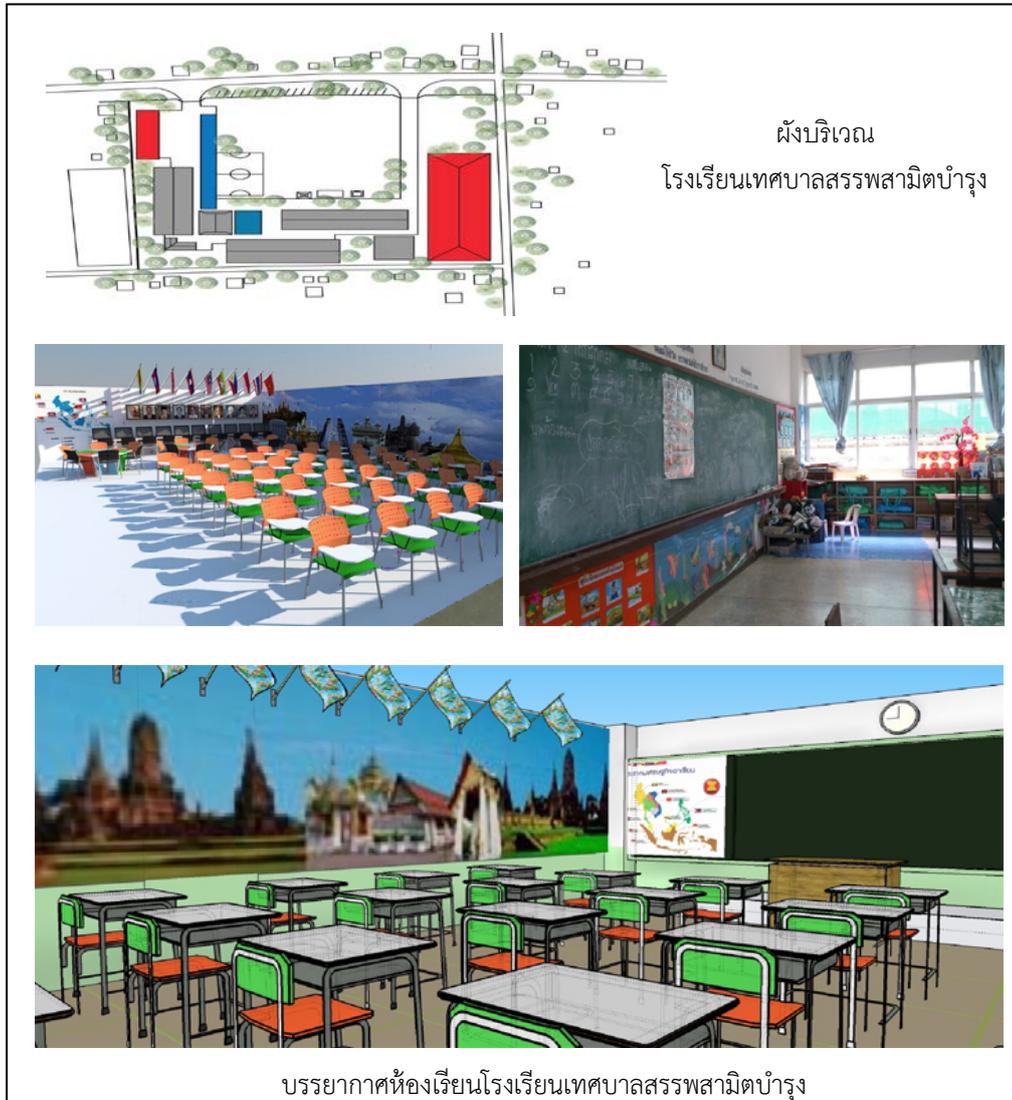
3. **เสนอแนะการออกแบบสภาพแวดล้อมอาคารเรียนกรณีศึกษา** ด้วยแนวทางการส่งเสริม เอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนดังนี้

โรงเรียนชุมชนป้อมเพชร แนวคิดในการออกแบบ : การรวมตัวเป็น 1 จากบริเวณพื้นที่ ด้านหน้าของโรงเรียนที่มีป้อมเพชรอยู่ และยังเป็นปากแม่น้ำป่าสักที่มาบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยา

ภาพที่ 5.9 แสดงการแนวคิดในการออกแบบ : การรวมตัวเป็น 1 โรงเรียนชุมชนป้อมเพชร

โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แนวคิดการออกแบบรอบตัวและวัฒนธรรมวิถีชีวิต จากเอกลักษณ์ท้องถิ่นที่มีประวัติมายาวนาน บริบทโดยรอบของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่สะท้อนประวัติศาสตร์รอบๆ โรงเรียน

ภาพที่ 5.10 แสดงการแนวคิดในการออกแบบห้องเรียนด้วยวัฒนธรรมวิถีชีวิต

จากภาพแสดงการแนวคิดในการออกแบบห้องเรียนด้วยวัฒนธรรมวิถีชีวิตที่ต้องการเรียนการสอนจึงมีแนวความคิดที่บ่งบอกให้เห็นคุณค่าของเอกลักษณ์ เพื่อต้อนรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โรงเรียนเทศบาลวัดศาลาปูน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่บนพื้นที่ลุ่มน้ำ มีความผูกพันกับลำน้ำและมีเอกลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับน้ำอย่างชัดเจน ในการพัฒนาจึงใช้ เวิร์ พาหนะในการสัญจรทางน้ำ มาเป็นแนวคิดหลัก เพื่อสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์สู่ประชาคมอาเซียน

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนในเทศบาลเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 5.11 แสดงทัศนียภาพโรงเรียนเทศบาลวัดศาลาปูน

การส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่นด้วยสภาพแวดล้อมอาคารเรียนระดับประถมศึกษาสู่สังคมอาเซียนนั้น ปัจจัยทางด้านผู้ใช้อาคาร กิจกรรมการเรียนการสอน และการส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่น เป็นส่วนสำคัญที่ต้องศึกษาเพื่อนำเสนอเอกลักษณ์ท้องถิ่น ทั้งนี้การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นจากการเลือกใช้สื่อประกอบสภาพแวดล้อมอาคารเรียนดังกล่าว จะต้องสัมพันธ์กับพื้นที่ใช้สอยในห้องเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการสร้างความตระหนักในวัฒนธรรมท้องถิ่น